

Development of Learning Achievement in Local Education Course Using Learning by Doing

Suriya Hanpichai

Faculty of Humanities and Social Sciences Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: hanpichai@hotmail.com

Received: August 2, 2019 **Revised:** September 10, 2019 **Accepted:** October 7, 2019

Abstract

The purposes of this research were to develop learning achievement in Local Education course using learning by doing and study student's satisfaction of learning achievement in Local Education course using learning by doing. The sample groups used in the research were 39 students of Computer Education program who enrolled in Local Education course of semester 2/2018. The instruments in this research were learning by doing lesson plans, achievement test, and students' learning satisfaction questionnaires. Data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test.

The study result showed that after using learning by doing, the students' learning achievement was higher than that before using it ($p < .05$). and the overall of students' learning satisfaction level in Local Education course using learning by doing was at the highest level. The most value aspect was the satisfaction of benefits received, followed by studying atmosphere, learning activities and content.

Keywords: Development of Learning Achievement, Learning by Doing, Satisfaction

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ

สุริยะ หาญพิชัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: hanpichai@hotmail.com

ได้รับบทความ: 2 สิงหาคม 2562 ปรับปรุงแก้ไข: 10 กันยายน 2562 ตอรับตีพิมพ์: 7 ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา ภาคการศึกษา 2/2561 จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการเรียนรู้แบบลงมือทำ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับรองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านเนื้อหา

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนรู้แบบลงมือทำ, ความพึงพอใจ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำได้ และรักการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการเสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ โดยเป้าหมายสำคัญคือพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเชื่อว่าถ้าผู้สอนใช้กิจกรรมการสอนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียนย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบรรลุเป้าหมายทางการพัฒนาผู้เรียน (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2552, หน้า 1-3) วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้จากหลายแหล่งความรู้ ทั้งนี้ พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษา คือ การผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนดการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเองรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน เชื่อมโยงประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้เข้ากับสังคมมีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยสะท้อนจากการที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหรือเลือกทำโครงการตามความสนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ (สุริยะ หาญพิชัย, 2561, หน้า 17) ซึ่งการสอนแบบบรรยายโดยผู้สอนที่เน้นเนื้อหาความรู้ ความจำ ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยสนใจเรียน ขาดความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกหัด จึงไม่เหมาะสมสำหรับการสอนในระดับอุดมศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้บรรยากาศของการเรียนน่าเบื่อแล้วยังทำให้ผู้เรียนขาดทักษะที่สำคัญในเรื่องการคิดการแสดงความคิดเห็น การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนขาดเป็นอย่างมาก

แนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนสัมฤทธิ์ผลได้ คือ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นการลงมือทำ (Learning by doing) เป็นการจัดกิจกรรมเน้นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ฝึกแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป (ณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป, 2559, หน้า 1-2) โดยเชื่อว่าหากนักศึกษาได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียน ซึ่งเป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือทำ เป็นการเรียนรู้ในสภาพการทำงานจริง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์การทำงานเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะพึ่งพากัน

จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษารูปแบบและจัดการเรียนการสอนแบบลงมือทำ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนโดยการลงมือปฏิบัติจริง เน้นให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำที่เป็นการจัดกิจกรรมเน้นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นวิธีการที่มุ่งเน้นทักษะปฏิบัติเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความใฝ่เรียนรู้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การสอนแบบลงมือทำยังช่วยเพิ่มพูนคุณภาพการเรียนรู้ เช่น

แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation) การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และเพิ่มการมีทักษะการถ่ายโยงความรู้ (Transferable Skills) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ฝึกคิด ฝึกทักษะ นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจึงส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2/2561 จำนวน 39 คน
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย มุ่งศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบลงมือทำ ในภาคการศึกษาที่ 2/2561 ระหว่าง ธันวาคม 2561– เมษายน 2562

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือทำ (Learning by Doing) มาจากปรัชญาหรือความเชื่อของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หรือบางท่านเรียกปรัชญาการศึกษาว่า ปรัชญาพัฒนาการ (สิริมณี บรรจง, 2553, หน้า 7) ปรัชญานี้มีต้นกำเนิดมาจากปรัชญาแม่บทคือ ปรัชญาปฏิบัตินิยมที่ให้ความสนใจอย่างมากต่อการปฏิบัติหรือการลงมือกระทำ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ เด็กได้รับอิสระริเริ่มความคิดและลงมือทำตามความคิด ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์และใช้กระบวนการแก้ปัญหาด้วยตนเองคือ การให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่จะสืบค้นหาความรู้ นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงที่มีความเชื่อปรัชญาการศึกษานี้คือ John Dewey เป็นผู้นำนักปราชญ์ซึ่งเชื่อมั่นมนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด จึงมีลัทธิที่แพร่หลายและนำมาใช้ในการจัดการศึกษาคือ Learning by Doing หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง แนวคิดของ Dewey นั้น ตระหนักเรื่องการปรับตัวให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญและจะต้องนำไปใช้เป็นแนวคิดของการจัดการศึกษา หรือเป็นแก่นแห่งการศึกษา มนุษย์ต้องเผชิญกับปัญหา จึงต้องฝึกให้มนุษย์แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ประสบการณ์ที่มนุษย์พบหรือเผชิญ มีอยู่ 2 ประเภท คือ ขั้นปฐมภูมิ เป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นความรู้หรือยังไม่ได้คิดแบบไตร่ตรอง และขั้นทุติยภูมิ เป็นความรู้ที่ได้ผ่านการคิดไตร่ตรอง โดยประสบการณ์ขั้นแรกจะเป็นรากฐานของขั้นที่สอง ซึ่งผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการกระทำในสถานการณ์ทำให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและ

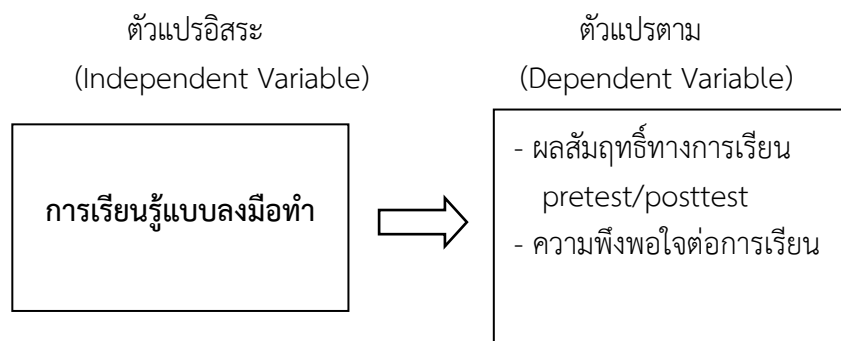
สติปัญญา การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะกลุ่มปฏิบัติการ ที่เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผึกคิด ผึกลงมือทำ ผึกทักษะกระบวนการต่างๆ ผึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และผึกทักษะการแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งการเรียนรู้โดยการลงมือทำเป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า ผึกปฏิบัติ ผึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียน สอดคล้องกับ ญัตติพงษ์ ฉายแสงประทีป (2559, หน้า 6-7) ที่อธิบายว่า การสอนแบบเน้นลงมือปฏิบัติ เป็นการสอนให้ผู้เรียน กระทำกิจกรรมการเรียนภายใต้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากผู้สอน โดยทำการปฏิบัติร่วมกับการใช้ ทฤษฎีโดยผ่านการผึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญและความเข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ โดยลงมือทำมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) มีจุดมุ่งหมาย มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการแก้ปัญหาไปใช้ในการตัดสินใจ จัดการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นความถนัดและความสนใจ
- 2) ครูมีลักษณะของการเป็นผู้รอบรู้และมีประสบการณ์ ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน
- 3) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรับประสบการณ์จากการกระทำของตนเอง ผู้เรียนได้ทดลอง ทำปฏิบัติ สืบเสาะหาข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล หาข้อสรุป และหาวิธีการกระบวนการด้วยตนเอง
- 4) จัดหลักสูตรจะเน้นประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นหลักสูตรกิจกรรม

สอดคล้องกับ Padelford (1984) ที่ได้ศึกษาวิธีการสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติในวิชา ช่างเทคนิค โดยได้เสนอว่า ทักษะปฏิบัติเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการสอนในวิชาต่างๆ ของสถาบันช่างเทคนิค ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ทักษะได้ง่าย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทางด้านร่างกายของผู้เรียนแต่ละคน คุณสมบัติดังกล่าว คือ ความเร็ว ความสม่ำเสมอ การรับรู้ ความคล่องแคล่ว ความกระฉับกระเฉง ความยืดหยุ่น ความคงทน ความสมดุล แข็งแรง และความสามารถในการทำงานที่ต้องอาศัยการ ประสานกันของกล้ามเนื้อ ก่อนที่ผู้เรียนจะได้พยายามเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทางอาชีพพวกเขาจะได้รับการ ประเมินคุณสมบัติและความสามารถที่จะเรียนทักษะปฏิบัติในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะปฏิบัติ มีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การรับรู้ การตั้งใจ การเลียนแบบและการผึกฝน โดยผู้เรียน สามารถกระทำขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นนี้กลับไปกลับมาได้ ในระหว่างกระบวนการของการเรียนรู้ ครูวิชาชีพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะปฏิบัติได้ 2 แนวทางด้วยกัน คือ ผู้สอน สามารถกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการให้เกิดทักษะปฏิบัติและคิดหาวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูน คุณภาพของคุณสมบัตินั้นและทำให้เกิดทักษะปฏิบัติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเรียนรู้โดยการลงมือทำเป็นแนวคิดที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Padelford, 1984) เพราะเชื่อว่า หากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ มีความสุขในการเรียน โดยผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย คือ ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือทำในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา และตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษา ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2/2561

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2561 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1.1 แผนการเรียนรู้วิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ ภาคการศึกษาที่ 2/2561 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ (Padelford, 1984; สุภัทรา ภูษิตรัตนาวดี, 2560, หน้า 4-5) โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ให้ร่วมกันเรียนรู้แบบลงมือทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สร้างความรับผิดชอบร่วมกัน มีการฝึกทักษะในการลงมือทำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน

2.1.2 แบบสังเกตการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือทำ

2.1.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาท้องถิ่นศึกษา ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2.1.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 20 ข้อ

2.2 การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลผลเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้

2.2.2 หลังจากสร้างแบบสอบถามแล้วได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ เพื่อทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ คลอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา และสอดคล้องกับการวิจัย ได้ค่า IOC = 0.906

2.2.3 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงแล้ว จึงได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาอื่น จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach'alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.876

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ แบบสอบถาม และการสังเกตเพื่อสรุปผลการวิจัย โดยใช้วงจร PAOR ตามแนวคิด Kemmis & McTaggart (1988) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) ดังนี้

3.1 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบลงมือทำ โดยกำหนดหัวข้อเรื่อง ท้องถิ่นของฉันทให้นักศึกษาแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน มอบหมายงานเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้แบบลงมือทำหัวข้อที่สนใจศึกษา และกำหนดให้ส่งรายงานความก้าวหน้าทุกสัปดาห์

3.2 แบ่งกลุ่มเรียนรู้ ดำเนินการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบลงมือทำ ผู้สอนชี้แจงทำความเข้าใจลักษณะการเรียนรู้ในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา วิธีการวัดประเมินผล มอบหมายงานและกำหนดให้แต่ละกลุ่ม ศึกษารวบรวมข้อมูลที่สนใจมานำเสนอรายงานความก้าวหน้าในชั่วโมงเรียน แล้วจึงให้นักศึกษาจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

3.3 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสังเกตการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือทำ การทดสอบผลการเรียนรู้แบบลงมือทำ การติดตามผล การรายงานความก้าวหน้า การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และผลการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

3.4 สะท้อนผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปผลจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำ ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ และร่วมกันอภิปราย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1 นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (T-test Dependent)

4.2 นำข้อมูลความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปผลการวิจัยแบบบรรยายเชิงพรรณนาตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามระดับความพึงพอใจต่อการเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 103-104) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือทำช่วยให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติงานในสถานที่จริง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มที่ลงมือทำ ชอบทำกิจกรรมที่นอกสถานที่ มีการวางแผนแบ่งงานและแก้ไขปัญหาพร้อมกันได้เป็นอย่างดี โดยมีผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ภาพ 2 กิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือทำ

1. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ รายละเอียดดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ

การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
คะแนนก่อนเรียน	39	7.89	2.40	-24.37	.000*
คะแนนหลังเรียน	39	16.35	1.03		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำของนักศึกษาจำนวน 39 คน มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ รายละเอียดแสดงดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1. การจัดการเรียนรู้ทำให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้	4.35	0.49	มาก
2. การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.28	0.46	มาก
3. การจัดการเรียนรู้ทำให้จำเนื้อหาได้นาน	4.46	0.50	มาก
4. การจัดการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.45	0.51	มาก
5. การจัดการเรียนรู้ทำให้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.41	0.49	มาก
รวม	4.39	0.22	มาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียน			
1. กิจกรรมการเรียนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.46	0.50	มาก
2. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมการคิดและการตัดสินใจ	4.38	0.54	มาก
3. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.48	0.51	มาก
4. กิจกรรมการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.49	0.50	มาก
5. กิจกรรมการเรียนทำให้นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.61	0.49	มากที่สุด
รวม	4.48	0.25	มาก
3. ด้านบรรยากาศการเรียน			
1. บรรยากาศการเรียนเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม	4.51	0.55	มากที่สุด
2. บรรยากาศการเรียนทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น	4.64	0.48	มากที่สุด
3. บรรยากาศการเรียนทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.63	0.48	มากที่สุด

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. บรรยากาศการเรียนทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย	4.58	0.49	มากที่สุด
5. บรรยากาศการเรียนเปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.61	0.50	มากที่สุด
รวม	4.60	0.26	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
1. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.69	0.47	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นได้	4.60	0.59	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนรู้ทำให้พัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.76	0.43	มากที่สุด
4. การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้น	4.74	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.61	0.49	มากที่สุด
รวม	4.68	0.23	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.12	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.23) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการเรียน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.26) รองลงมาอีกคือ ด้านกิจกรรมการเรียน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.25) และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้จำเนื้อหาได้นาน รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ความพึงพอใจของนักศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนทำให้นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็น รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนส่งเสริมการคิดและการตัดสินใจ ความพึงพอใจของนักศึกษา ด้านบรรยากาศการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ บรรยากาศการเรียนทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รองลงมาคือ บรรยากาศการเรียนทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ บรรยากาศการเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ความพึงพอใจของนักศึกษาด้านประโยชน์ ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้น และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักศึกษานำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นได้

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำของนักศึกษา จำนวน 39 คน มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน อาจสืบเนื่องมาจากการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ได้เรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะการคิดที่สูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนขึ้นได้ในเวลาที่มีอยู่จำกัดได้ จึงทำให้นักศึกษาสามารถสร้างความรู้และความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย สามารถจดจำเนื้อหาได้นานจนนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางความคิดที่สูงขึ้นเพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจได้โดยใช้เหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรา ดาราพงษ์ (2554) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน พบว่า ผลการเรียนรู้เรื่องการแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐทยา นวไตรลาภ (2555) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุตะบารุงวิทยาคาร จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังได้รับการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ประพัชรานนท์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท่าศาลาราม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการเรียน รองลงมาอีกคือ ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ด้านเนื้อหา ตามลำดับ อาจสืบเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแผนจัดการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ กล้าคิด กล้าทำ มีความกระตือรือร้น ความสนใจในการเรียนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบผลสำเร็จ ทำให้นักศึกษาสามารถสร้างความรู้และความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาและพึงพอใจต่อการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือทำให้เกิดทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐทยา นวไตรลาภ (2555) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุตะบารุงวิทยาคาร จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพงษ์ ฉายแสง ประทีป (2559) ได้ศึกษาการศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนแบบลงมือปฏิบัติในภาพรวมและรายด้านในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจพบว่า ด้านการสอนของอาจารย์เป็นด้านที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านความรู้ของนักศึกษา และด้านการประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ประพัฒน์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท่าศาลาราม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ทำทนายผู้เรียน และคำนึงถึงระดับความยากง่ายของเนื้อหา อีกทั้งเนื้อหาอยู่ในความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติงานและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
2. กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะในการทำงาน การจัดการเรียนในระดับปริญญาตรีควรเน้นกระบวนการลงมือทำมากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ได้และการคิดวิเคราะห์
3. การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องมีการเตรียมสื่อการเรียนรู้ในกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ให้พร้อมและมีความหลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนทำความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้โดยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยในขั้นตอนของการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำในรายวิชาอื่นๆ ให้มากขึ้น
2. ควรมีการรวบรวมกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนแบบลงมือทำ ทั้งกิจกรรมที่ทำเป็นงานรายบุคคล หรืองานกลุ่ม เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าและนำไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร ประพัตรานนท์. (2556). การพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 10(1), 186.
- ณัฏฐพงษ์ ฉายแสงประทีป. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐยา นวไตรลาภ. (2555). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุตะบำรุงพิทยาคาร จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นุสรดา ดาราพงษ์. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2552). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.
- สิริมณี บรรจง. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาวดี. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุริยะ หาญพิชัย. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยกระบวนการกลุ่มในรายวิชากลยุทธ์การวางแผนพัฒนาพื้นที่ท้องถิ่นเชิงบูรณาการ. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 9(1), 15-26.
- Kemmis, S. & McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planer (3rd ed.)*. Victoria: Deakin University.
- Padelford, H. (1984). *Psychomotor Skill Acquisition in Technical Subjects*. Presented at the American Vocational Association Convention. New Orleans. (Unpublished Manuscript). Prosser, C.A.: Allen.

